

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. augusztus 14. kedd.

Á R A 4 L E J VIII. ÉVFOLYAM, 191. SZÁM.

Az új iskolai év az eddigieknél is jobb feltételek között indul

Az új iskolai év jó, vagy gyenge körülmények között való megkezdése jelentős mértékben befolyásolja az iskola egész évi tevékenységét. Ezért iskoláink vezetői fokozott erőfeszítéseket tesznek, hogy megfelelő előkészítéssel idejében biztosítsák az iskolák zavartalan működését. E tevékenység jelentőségét nehéz első pillanában felmérni. De amikor hivataikban, intézményekben, vállalatoknál olyan nehézségekre ütközünk és hibákkal találkozunk, amelyek a megfelelő képzettségű és magatartású káderek elégtelen számából adódnak, önkénytelenül is megértjük az új kádereket képző, egyre bővülő iskolahálózatunk felbecsülhetetlen fontosságát a szocializmus gyors ütemű építése szempontjából.

A Párt és a kormány olyan széleskörű lehetőségeket biztosított országunk tanulni vágyó ifjai számára, amelyről a leltűnt tőkés-földesuri rendszerben a munkások és dolgozó földművesek gyerekei nem is álmodtak. Az új iskolai év a tavalyinál is fejlettebb és jobb viszonyok között indul. Új iskolák nyílnak, kijavítják, takarítják a meglévőket, a tantestületek számos tagja ICD-tanfolyamokon bővíti politikai, ideológiai és szakmai ismeretét. A különféle szakkaderekről való gondoskodásra jellemző például, hogy Zilahon ebben az évben a termény begyűjtésére, kezelésére és szállítására képesítő középfokú szakiskola nyílik.

Kolozsváron egész sor iskolában folynak nagyobb arányú javítások és építkezések is. A román pedagógiai iskolában például 2.000.000 lej költséggel bevezetik a gázt s mintegy félmillió lejjel zuhanyozókat szerelnek a tornaterem mellé. A 2. számú leányliceum mellett internátus nyílik. Az Irisz-telepen a munkásnegyed ilyen irányú szükségletének kielégítésére 12.000.000 lej beruházással új elemi iskola épül. Emellett az összes iskolákban javítások, átalakítások folynak, vagy vannak folyamatban. Bővül az iskolák és internátusok felszerelése is. Hasonlóképpen javulnak az oktatás tárgyi feltételei a falvakon. Különösen a hegyvidéken folynak nagyobb arányú javítások és építkezések, mert a vidékeket a múlt rendszer rablóvagjai csaknem teljesen iskolahálózat nélkül hagyták. A dolgozó földművesek szeretete a nép oktatási intézetet iránt több helyen abban is megnyilvánult,

hogy a falusi dolgozók önkéntes munkával és adományokkal járultak hozzá új iskolaépületek emeléséhez, a meglévőket kitartóan, felszerelésének bővítéséhez. Ilyen példákat találunk Feleken, Hidegszamoson, a Topánfalva-rajoni Sohodonon és Certegean, a Dés-rajoni Chisneftin, a Zsibó-rajoni Paptelkén és más helyiségekben is.

Kolozsvár-tartományban intézkedések történtek a szükséges tankönyv-mennyiség biztosítására. Az oktatás minőségének javítása céljából mintegy 1400 tantestületi tag vesz részt a szakok szerinti megszervezett ICD-tanfolyamokon. Gondoskodás történt a pótvizsgára bukott, valamint a magánúton vizsgázó növendékekről is. Ezek számára előkészítő tanfolyamok működnek. A tantestületi tagok és diákok egyrésze pedig nyaralóhelyeken, vagy nyári táborokban töltötte szabadidejét.

Az iskolai év előkészítésével azonban vannak még feladatok. A falusi iskolák tüzfával való ellátása például a tartomány iskoláinak mindössze egynegyedében történt meg, bár az utóbbi évek tapasztalata mutatja, hogy a tüzfahány számottevő zavarokat okozhat. A néptanácsok feladata, hogy ezt a kérdést idejében megoldják mindenütt, valamint az is, hogy intézkedjenek az iskolaépületek megjavításáról, kitakarításáról ott, ahol ez még nem történt meg.

Jelentős kérdés a hét elemi végzett jó előmeneteli tanulóknak szakiskolákba való irányítása. Tudott dolog, hogy Népközlársaságunknak első sorban szakkaderekre van szüksége. Az olyan szakiskolák, mint például a kolozsvári műszaki építészeti középiskola, a szerelési középiskola, a bőripari, élelmezési és más műszaki középiskolák a szocialista építés számára rendkívül értékes kádereket képeznek s végzett növendékeik előtt széleskörű lehetőségek nyílnak. A tantestületek tagjai, valamint a falusi aktivisták végezzenek felvilágosító munkát a szülők körében s győzzék meg őket arról, hogy mind az ország, mind pedig a gyermekek érdeke egyre több növendéket követel a szakiskolák padjaiba.

Az iskola, az oktatás ügye az egész dolgozó nép ügye. Visselje szívén minden dolgozó e nagy ügyet, mert a boldogabb jövő, a szocializmus, annál hamarabb felépül, minél több képzettségű biztosítunk számára.

Szovjet kolhoz, szovhoz és gépállomás dolgozóinak küldöttei érkeztek fővárosunkba

BUKAREST. — A Román Népközlársaság kormányának meghívására szovjet kolhoz, szovhoz, gép- és traktorállomási dolgozók, valamint mezőgazdaságtudományi szakemberek érkeztek hazánk fővárosába.

A szovjet küldöttség vezetője P. S. Balczin a Szovjetunió földművelésügyi minisztériuma kollégiumának tagja. A küldöttség tagjai között 8 kolhozelnök, 4 mezőgazdasági mérnök és állattenyésztő szakember, 10 brigádvezető, 4 GTÁ-igazgató, 5 fejtő, 1 kombájnkezelő, 4 szovhoz igazgató, 2 könyvelő és 4 mi-

nisztériumi szakember van.

A szovjet vendégeket a baneasai állomáson rendkívül meleg fogadtatásban részesítették. A fogadtatáson jelen volt I. Chisnevschi elvtárs miniszterelnökhelyettes, Vajda elvtárs földművelésügyi miniszter, Liuba Chisnevschi, az OSZT alelnöke és mások.

A szovjet vendégeket Valda elvtárs földművelésügyi miniszter üdvözölte. A szovjet vendégek részéről P. S. Balczin, a szovjet delegáció vezetője köszönte meg a rendkívül szívélyes és meleg fogadtatást,

Mai lapszámunkból:

- * Az új iskolai év az eddigieknél is jobb feltételek között indul. (1. old.)
- * A berlini Fesztiválon résztvevő ifjak békefelhívása. (2. old.)
- * Beismerjük gaztetteiket az imperialista szolgálatban álló kémbanda tagjai. (2. old.)
- * Augusztus 23-ra teljesíti vállalását. (3. old.)
- * A Grösz-per tanulságai és a katolikus papság békemozgalma. (3. old.)

Augusztus 23. tiszteletére

Élmunkásokká lesznek a normán alul dolgozók a „Breiner Béla” textilgyárban

A kolozsvári „Breiner Béla” szövőgyár dolgozói az elmúlt héten tartott üzemi megbeszélésen figyelembe véve a helyi lehetőségeket, munkavállalásokat tettek Augusztus 23. tiszteletére. A gyár dolgozói elmúlt havi tervüket 120,6 százalékban teljesítették, az előállított áru minőségét pedig 11 százalékkal javították. Az elért eredmények megvalósítása nagymértékben a szovjet munkamódszerek szélesebbkörű alkalmazásának tulajdonítható. Az üzem dolgozói ugyanis 120 gépen alkalmazzák már a Nina Nazarova-féle szovjet gépkarbantartási munkamódszert. A legszebb eredményeket ezzel a módszerrel a szövődében

Nemes János mester éri el, aki szívügyének tartja a gépek élet-tartamának meghosszabbításának kérdését. Ennek érdekében osztályán naponta ellenőrzi a gépek működését és rendszeresen tisztíttatja.

A norma körül termelők is jelentősen hozzájárultak munkájukkal a terv sikeres teljesítéséhez. Becsek Emilia és Lénárd Piroška szövönök például az elmúlt hónapokban alig érték el a 90 százalékos s má már 110—120 százalékosban teljesítik napi normájukat. Nem beszélve Birtu Juliáról, aki a 90 százalékos tervteljesítéséről, rövid idő alatt 130—140 százalékos termelésre tért át. A termelés fokozásával, és elsőrendű

minőségi munkájával elérte azt, hogy élmunkássá tüntessék ki.

A szovjet munkamódszerek szélesebbkörű alkalmazása lehetővé tette, hogy a gyár munkásai a fél-évi terv sikeres teljesítése mellett Augusztus 23. tiszteletére értékes munkavállalásokat tegyenek. A munkavállalók ígérték, hogy szeptember 15-ig befejezik a harmadik negyedévi tervet. Emellett 100 százalékra javítják a szövőtárak minőségét s 10 százalékkal csökkentik a hulladékot. Ezen az ülésen Augusztus 23. tiszteletére 36 egyéni, 5 csoport és 3 osztályközi versenykihívás hangzott el, az évi terv határidő előtti teljesítéséért, az öt éves terv győzelméért.

Ujabb eredményekkel köszöntik Augusztus 23-át a kispetri kollektivisták

A kispetri „Új Élet” kollektív gazdaság ezeltől egy évvel alakult. Pártunk tanítását követve a falu valamennyi szegény- és középparasztja szakított az egyéni gazdálkodással. Az eltelt egy év alatt a kollektív gazdaságba tömörült falu minden munkában példát mutatott a Bánffybanud-rajoni dolgozó földműveseknek. A termésbetakarítás során elért eredményeikkel elnyerték a rajon versenyzásdíját. Hazafias kötelességüket is teljesítik: több mint 60 mázsa gabonát adtak be már az államnak.

Képünkön: A szérűn mázsálják a kicsépellt búzát (balra); Bodis István szalai hazavitte egyévi munkájának gyümölcsét: 45 százalékos előlegként 15 mázsa kenyérgabonát kapott (jobbira).

Hírek a Szovjetunióból

SZÉLESEDIK A BETAKARITÁSI MUNKÁLATOK ARC-VONALA

OMSZK-tartomány kolhozaiban és szovhozaiban gyors ütemben folyik az ősibúza és az évelőfüvek aratása. Naponta szélesedik a betakarítási munkálatok arcvonala. A „Bojevoj” szovhoz Munka Vörös Zászlaja érdemrenddel kitüntetett munkaegysége, már betakarította a szénát. A „Harlamovszki” kolhozban a rozsot 11 kombájn aratja. A gépészek munkaversenyében Nikolaj Szidorenko kombájnvezető az első. A fiatal vezető naponta 15—16 hektárt takarít be a normaszertől 12 hektár helyett.

A „Boriszovszki” szovhoz kom-szomalista brigádja a búza betakarításánál kitűnt a többi munkacsoportok közül. Egy nap alatt 200 mázsa búzát gyűjtöttek be és

szállítottak el a begyűjtési pontokra, a következő nap pedig 300 mázsa búzát.

UJ KULTUROTHONOK

Dzsalai-Abacka-tartomány Karavan-rajonjának „Sztálin” kolhozában megnyílt egy új mezőgazdasági kulturház. A kulturházban vegyi- és szakkabozatóriumok és tanulmányi termek vannak. Ez a 37-ik mezőgazdasági kulturház, melyet Kirgizia falvaiban az utolsó hét hónap alatt megnyitottak. Itt politikai és tudományos ismereteket népszerűsítő előadásokat tartanak: az élmunkások beszámolóinak eredményeiről és kutató munkáikat folytatnak. A „Kirgizia” kolhoz 113 hektárral kert területéről másfélszer nagyobb termést gyűjtöttek be, mint a múlt évben. Ezt a magas eredményt a kolhozisták tapasztalataival és az agrotechnikai vívmányok széleskörű felhasználásával érték el.

Ebben az évben a köztársaság kolhozaiban még 185 mezőgazdasági kulturházat nyitnak meg.

UJ KERTÉSZETI KISÉRLETEK

A moszkvai „Timirjázev” Mezőgazdasági Akadémia növénytermelő kísérleti állomásán azon kísérleteznek, hogy növényeket melegített földben termesztenek. A földet mesterséges uton melegítik fel csőrendszer segítségével, melyben meleg víz folyik.

A kísérletek eredményeképp, a retek, a spenót, a saláta, a karfiol és más növények ugyanakkor érnek be, mint a melegágyiak, az uborka két héttel hamarabb érik, mint a rendes földben termesztett.

A melegített földben való növénytermesztés sokkal gazdaságosabb, mint a melegágyban. Az eddig elért eredményeket a tudósok a teletüvelvényeken is alkalmazzák.

A berlini Fesztiválon résztvevő ifjak békefelhívása

BERLIN. — (Agerpres.) A TASS berlini tudósítója jelenti: Augusztus 9-én további 817 ifju érkezett Angliából, 980 csehszlovákiából, 56 Uruguayból, Indonéziából, Egyiptomból, Franciaországból, Indiából és Indokínából, Azonkívül 45 amerikai és 29 spanyol ifjusági küldött is érkezett. Az amerikai megszálló hatóságok és Adenauer rendőrsége nem szüntette meg a terrorintézkedéseket a berlini Fesztiválra készülő ifjak ellen. A Bajország és Thüringia közötti határövezetben a nyugat-németországi rendőrök sortűzet adtak le 250 fiatalra, akik Berlin felé igyekeztek. Az ifjak közül néhányan megsebesültek. Több ifjút a rendőrök durván bántalmaztak.

Mindezek az akciók azonban nem akadályozhatták meg a Fesztiválon összegyűlt ifjusági lelkes hangulatának megnyilatkozását és a békehare formáinak megvitatását.

Augusztus 10-én a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának épületében 90 ország demokratikus ifjuságának küldöttjei összegyűltek és beszámoltak az öthatalmi békeegyezményt követelő felhívás aláírás-gyűjtési akciójának eredményéről.

A világ békeharcos ifjusága kinyilvánítja szeretetét a Szovjetuniónak

Berlin főterein a nézők hatalmas tömegei előtt a különböző országok ifjusági művészescsoportjai folytatták előadásait. A Thaelmann-tereen az ausztriai ifjusági művészescsoportja szerepel. Az előadás megkezdése előtt a művészgyűttes vezetője bejelentette, hogy Ausztriában az amerikai megszálló hatóságok továbbra is visszatartják a Fesztiválra készülő ausztriai ifjuság több tagját. A munkásokból és egyetemi hallgatókból álló művészescsoport ezután nemzeti táncokat és dalokat adott elő.

A Marx-Engels-tereen a szovjet ifjusági művészescsoportja orosz népi táncokat mutatott be és dalokat adott elő. Az August Bebel-tereen a bolgár ifjusági művészgyűttes lépett fel.

A Fesztiválon megnyilatkozik az összes országok haladószellemű ifjuságának szeretete a világ békeharcosának élén álló Szovjetuniónak.

Augusztus 10-én abba az épületbe, ahol a szovjet küldöttség van elszállásolva, látogatásba jöttek az iráni ifjusági küldöttek. Az iráni ifjakat Koscevaszov, a Szovjet Ifjusági Antifaszista Bizottságának elnöke és Szutenko szovjet sportoló fogadta. Az iráni ifjak küldöttsége kifejtette, hogy az iráni ifjak élénk figyelemmel kísérik a szovjet ifjuság békeharcait. Ráműtattak arra, hogy a Szovjetunión mindenkor haza üdvözölje az iráni ifjakat hazájuk szabadságának kivívására. A Szovjetunión nem egyszer részesítette segítségben az iráni népet. Az iráni ifjak elmondották, hogy küldöttségük több tagját a teheráni rendőrség a legutóbbi véres események alkalmával vadállati módon

ról. A gyűlésen Enrico Berlinguer, a DIVSZ elnöke, Josef Grohman, a Nemzetközi Diákszövetség elnöke, Raymond Dien, a francia békeharcos, dr. Friedrich tanár, a német békeharcos bizottság elnöke, valamint több angol, francia, kínai, koreai és szovjet ifju békeharcos foglalt helyet. A jelenlévők melegen üdvözölték Wilhelm Pjecket, a Német Demokratikus Köztársaság elnökét, Enrico Berlinguer megnyitói beszédében hangsúlyozta a békealáírások gyűjtésének jelentőségét.

A különböző országok békeharcosainak beszámolója után egyhangulag felhívást szerkesztettek, amely egyebek közt a következőket tartalmazza:

„A jelenlegi nemzetközi helyzetben nem szabad megelégednünk a békét fenyegető veszélyről. Az öt hatalom közötti békepaktum döntő fontosságú eszköz lenne a nemzetközi feszültség enyhítésében. A békepaktum biztosíthatja a világ népei számára a tartós békét és a boldog életet.”

A felhívás végén a fiatal békeharcosok ünnepélyes fogadalmat tettek, hogy folytatják a békealáírások gyűjtését.

meggyilkolta. Igen sok teheráni ifjút a reakciós kormány börtönbe vetett. Mindezek ellenére az iráni ifjuság 100 küldöttség sikerült eljutnia a berlini Fesztiválra. Az iráni küldöttség tagjai elmondották, hogy Iránban élénk itemben folyik a békealáírások gyűjtése. Eddig mintegy 1.800.000 aláírást gyűjtöttek, ebből 500.000-et az ifjuság.

Augusztus 10-én este bensőséges baráti légkörben folyt le a szovjet és a kanadai ifjusági küldöttség találkozása.

FÉMPARI IFJUMUNKÁSOK NEMZETKÖZI TALÁLKOZÓJA BERLINBEN

BERLIN. — (Agerpres.) Augusztus 10-én a Bergmann-Borsig fémpari üzem kulturterében találkoztak a különböző országokból a Fesztiválra érkezett fémpari ifjumunkások. Az elmondásokból alakult 250 tagú romániai küldöttséget különös rokonszenvvel fogadták.

Az ülésen egymásután felszóltak a különböző országok küldöttei, akik ismertették országuk fémpari dolgozóinak életét. Egyben kifejezték szolidaritásukat a világ összes dolgozóinak a békeharcaival.

A román küldöttség részéről Mircea Moraru elvtárs, az Ifjumunkás Szövetség teleorman-tartományi szervezetének első titkára szólalt fel. Melegen üdvözölte a német ifjakat, megköszönte a szívélyes fogadtatást, majd beszámolt a Román Népköztársaság ifjumunkásainak a termelésben elért sikereiről.

Utána felszóltak a kínai, csehszlovák és lengyel küldöttek. Hosszu taps fogadta a koreai

küldöttet, aki a koreai nép és a koreai ifjuság hősiességéről beszélt. A francia és olasz ifjumunkások elmondották, milyen nehéz körülmények között harcolt az országuk munkásosztálya a burzsoa kormányok áruló politikája ellen.

A küldöttek hangsúlyozták, hogy a kapitalista országok fémpari dolgozóinak fontos szerepet töltenek be a fegyvergyárosok összeesküvése elleni harcban.

Emil Potto, a német fémpari szakszervezetek főtitkára beszédében a többi között ezeket mondotta:

„Nem lehet háborút viselni, ha a világ 16 millió fémpari dolgozója felemeli szavát. Ha a munkásosztály szilárdan sikrasszáll, akkor nem lesz háború. A nagyszerű békeeszmék megvalósításához szükséges azonban az összes munkások törhetetlen egysége. A fémpari dolgozóknak elől kell járniuk a békeharcaiban. Mi győzni fogunk, mert a békétábor a Szovjetunión vezet, élén a nagy Sztálinnal.”

A főtitkár ezután felolvasta az egész világ ifjuságához intézett felhívás szövegét, amely a többi között ezeket tartalmazza:

„Augusztus 10-én a berlini Bergmann-Borsig államosított üzemben a Világifjusági és Diák Béketalálkozó alkalmából a fémpari ifjumunkások gyűlést tartottak. Az a véleményünk, hogy a békehare döntő szakaszába érkezett. A Fesztivál hozzá fog járulni a világ összes népi békeharcainak megerősítéséhez.”

A felhívás ezután különösen azoknak az országoknak az ifjuságához fordul, amelyeket bevontak a Schuman-tervbe. A felhívás kiemeli, hogy a Schuman-terv nem egyéb, mint az imperialista agresszió előkészítésének egyik állomása a békeszerető népek ellen.

A felhívás felolvasása után a német ifjak különböző ajándékokat adtak a többi országok küldötteinek.

A találkozó során a román küldöttség a következő tartalmú levelet kapta:

„Kedves román barátaink! A román ifjusági küldöttség résztvevő a fémpari ifjumunkások nemzetközi találkozásán. A találkozó alkalmából üdvözletünket és jókívánságainkat küldjük a Román Népköztársaság új életét építő dolgozóknak. Mi, a Bergmann-Borsig üzem munkásai ismerjük és figyelemmel kísérjük népgazdasági tervetekért, a szocializmus alapjainak építéséért folytatott szüntelen harcokat. Mi fíradhatatlan felvilágosító munkát fejtünk ki, hogy velünk együtt az összes németek harcoljanak az amerikai imperialisták ellen. Követeljük a német békeszerződés megkötését még ebben az évben. Gyárunkat mindössze néhány méter választja el a francia megszállási övezettől, ahol a titkos rendőrség minden eszközzel el akarja fojtani a békeharcait. Megígérjük nektek, a Román Népköztársaság ifjainak, hogy fíradhatatlanul harcolunk az egységes, demokratikus és békeszerető Németországot.”

A loiremezei szakszervezeti szövetség felszólította a dolgozókat, hogy gyűjtsenek aláírásokat a Henri Martin kiszabadítását követelő nyilatkozataira.

A francia dolgozók harcolnak Henri Martin kiszabadításáért

PARISZ. — (Agerpres.) Henri Martin francia békeharcos, akit 5 évi kényszermunkára ítélték, mert ellenezte az indokínai rablőháborút, a Rennes városi fegyházba szállították.

A fémpari munkások szövetsége Henri Martinhoz intézett levelében a következőket írja:

„A fémpari dolgozók mind meglehetősen állnak! Harcunkkal kívülvilágunk, hogy helyezzenek szabadlábra!”

A koreai hadihelyzet

FENJÁN. — (Agerpres.) A koreai néphadsereg főparancsnoksága legutóbb jelentette, hogy a néphadsereg egységei és a kínai önkéntesek a front valamennyi szakaszán sikeresen visszaverték az amerikai, angol és hazinmanista agressziós csapatok támadásait. A néphadsereg légharctól tüzvérsége előtt három elleneséges repülőgépet.

Beismerték gaztetteiket az imperialista szolgálatban álló kémbanda tagjai

BUKAREST. — Az imperialista szolgálatban álló kémbanda perének tárgyalása során egyre világosabbá vált a hazaáruló sörredék galád tevékenysége. Fény derül aljas tervükre, amely szerint minden felelősségtudó romániai romlásba, az imperialisták igájába taszították volna az egész dolgozó népünket.

A kémcsoport perének folytatódó tárgyalásán a vádlottak kihallgatására került a sor. A hazaárulók beismerték bűneiket.

ROMANESCU Mihail vádlott elmondotta, hogy 1942–43-ban ismerkedett meg Polizu-Micsunesti vádlottal. 1944 augusztus 23-án a politikai helyzet megváltása közben, az öreg Polizu, a vádlott apja felajánlotta, hogy kapcsolatot teremtsen köztük és Maniu között. Polizu azt mondotta nekik, hogy társadalmi helyzetüket csak az angol-amerikaiak menthetik meg és ezért kapcsolatot kell tartaniuk velük.

A vádlott a továbbiakban elmondotta, hogyan lépett kapcsolatba Bowden-nel, aki felajánlotta, hogy tartson kapcsolatot vele és adjon neki a repülésre és állományban az összes fegyvernemekre vonatkozó információkat.

Az elnöknek arra a kérdésére, hogy milyen információkat adott át az angoloknak, a vádlott elmondotta, hogy a légerő és légharctól tüzvérség fegyver- és löszerraktáira, a felhasználható repülőterekre, a pilóta- és technikusok képzésére vonatkozó információkat. Ezek az adatok neki, mint a repülésügyi igazgatóság volt főnökének, majd a légi haderők parancsnokának, birtokában voltak.

A vádlott elmondotta, hogy az anyagot Watson fényképezte le és adta közvetlenül át Bowden-nek. Bowden a Maniu-per után kénytelen volt elhagyni az országot, s ekkor Robinsonnak, 1949–1950-ben pedig Roger King-nek adta át az anyagot.

A vádlott ezután elmondotta, hogy titkos rádióleadó megszervezésére kaptak utasítást Robinsontól, hogy ezen keresztül a diplomáciai kapcsolatok megszakítása, vagy esetleges háború idején információkat szolgáltatassanak az angoloknak.

Az elnöknek arra a kérdésére, hogy mivel jutalmazták kémtévékenységét az angolok, a vádlott a következőket mondotta:

1947-től kezdve meghatározatlan időközönként 15 ezer lej és összegeket kaptam, míg 1948 óta havonta 30 ezer lejt kaptam. Bosoanca-nak körülbelül 100 ezer lejt adtam Savescu és az ő részére.

A vádlott a továbbiakban sorban elmondotta, hogyan szervezte meg 1948 nyarán Teodoru Constantin repülőbázissal, Dinu Cecropide, Casian generállal és családjával együtt a repülőgépen való kiképzést. A tervet eljuttatták, mert — mint ahogy a vádlott kijelentette, — fokozatosabban kémtévékenység akart kifejteni az angol kémszolgálat részére. A második szökési kísérletet 1950 júniusában próbálta meg. A harmadikat Polizu letartóztatása után, amikor Isztambulba akart szökni.

Az elnöknek arra a kérdésére, hogy milyen okok késztették a vádlottat a kémtévékenység folytatására, így válaszolt:

— Az ország rendszerét ellentétes magatartás és az az óhajom, hogy közreműködök a rendszer megdöntésében, hogy változás után jobb helyzetet teremtsék magamnak mindig a nagypolitikai és külpolitikai körök barátságát keressem és 1944 augusztus 23-án megtartottam kapcsolataimat ezekkel, az új rendszerrel szemben ellentétes körökkel.

MATAK Radu vádlott elmondotta,

hogy Bosoanca vádlott utján a vasúttal kapcsolatos adatokat juttatta elő az angol kémszervezetnek. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy mi késztette arra, hogy kémtévékenységét folytasson az angolok részére, a vádlott így válaszolt:

— Előre voltam annak a reményesnek, amely államosította gyáramat és megfosztott attól a lehetőségétől, hogy üzleteket kössék.

POLIZU-MICSUNESTI Gheorghie vádlott vallomásaiban részletesen ismertette azokat a kapcsolatokat, amelyek az angol követésé tagja'hoz fűzték és amelyen keresztül galád kémtévékenységét kifejezte. Elmondotta, hogy milyen különböző katonai jellegű adatokat adott át Robinson kémtéknek. „Javadalmazásáról” beszélve rámutatott arra, hogy az egész csoport 120 ezer lejt kapott, amelyeket a következőképpen osztottak meg: Romanescu tábornok 30 ezer, Bosoanca ezredes 20 ezer, Savescu ezredes 10 ezer lejt kapott. A fennmaradó összeget a vádlott a tulajdonában lévő kereskedelmi cég hiányainak fedezésére használta fel. Vagyoni állapotával kapcsolatban elmondotta, hogy apjától birtokot örökölt, lakosztályt vásárolt magának.

DUMITRESCU Anton vádlott részletesen elmondotta, hogyan lépett apósán keresztül érintkezésbe a kémszervezettel, amelytől havonta mintegy 5 ezer lej összeget kapott a szolgálatott adatokért.

LICIU Alexandru vallomásaiban részletesen ismertette kémtévékenységét. Elmondotta, hogy politikai, gazdasági természetű és az állam biztonságára vonatkozó információkat adott át az angol kémszervezetnek.

VASILESCU-VALJAN felsorolta azokat a katonai jellegű információkat, amelyeket Liciu vádlottnak átadott, aki aztán továbbította Gibson kémtéknek. Elmondotta, hogy felesége gazdag asszony volt, 1150 hold földet kapott hozományképpen, apja halála után két üzletet örökölt, továbbá több házat, Malma és tanyája volt.

ONISOR Titus és BOSANCA vádlottak kihallgatása után a törvényszék megkezdte a tanúk kihallgatását. A tanúk vallomásaiban újabb bizonyítékokat szolgáltatottak a kémbanda aljas hazaáruló tevékenységével kapcsolatban.

TEODORESCU Ovidiu hadbíró százados, katonai ügyész vádbeszédében összefoglalta a per anyagát. Kiműtatta, hogy a vádlottak a népi demokratikus rendszer erőszakos megdöntésére szövetkeztek, az angol kémszervezet szolgálatában állottak, amelynek katonai, gazdasági és az állam biztonságára vonatkozó információkat szolgáltatottak ki. A vádlottak a közösség javát és hasznát szolgáló becsületes munka ellenségei, a könnyű jövedelem kedvelői, céljalk elérésében befurakodtak az államgépezet fontos pozícióiba és azt remélték, hogy ezekről a helyekről fogják káros tevékenységüket kifejteni a munkásosztály érdekei ellen. Teodorescu hadbíró százados a 16—1949 és a 100—1950 törvényekre hivatkozva javasolta, hogy a vádlottakat halálbüntetéssel sújtják.

A védőbeszédok elhangzása után az utolsó szó jogán a vádlottak szólaltak fel.

Ujból megkezdődtek a kajszungi fegyverszüneti tárgyalások

FENJÁN. — (Agerpres.) Az „Uj Kína” ügynökség koreai tudósítója jelenti, hogy 5 nappal szünet után augusztus 10-én 12.30 órakor ismét megkezdődtek a fegyverszüneti tárgyalások Kajszungban.

A tárgyalást 16.35 órakor bezárták. A következő ülést augusztus 11-re tűzték ki.

Augusztus 23.-ra teljesíti vállalását...

Munkaruhában, kezében öszszegyzőt jegyzetével sletett fel az öltözőbe. A többiek már átöltöztek a még ő elkészít a gyűlésről — gondolta magában Szabó Ernő és még serényebben kapaszkodott fel a tetőig. Lewette munkaruháját s a hideg zuhany után jólesően, frissen tapadt hátához a tiszta ruha. Bezárta szekrényét és átsietett a gyűlésterembe.

Az „Összhang” épületében vidáman lobogtak a vörös zász-

Szakszervezeti csoportfelelősök és versenyfelelősök jelentkeztek szólásra. Munkaképtől kipirult arcú munkások és mesterek, mérnökök és szakiskolások jelentették be újabb és újabb munkavállalásaikat.

Szabó Ernő ahogy figyelte a lelkesedő főmeget, csak most értette meg igazán, hogy milyen hatalmas, legyőzhetetlen erő van itt jelen. A dolgozók napi munkájukon felül néhány perc alatt új vagonok, új vasúti sínok fu-

hér, izzó láva a kemencéből. Odaszaladt. A második edénnyel az övék volt: Szabó Ernő, Fop Gheorghé és Gaciu Gavrilé. Patokban folyt a verejték a három emberről, mikorra a formázómozgások füstölve megteltek az izzó folyadékkal.

Ebédszünetben az üzemvezető közölte velük az ország két elektrozütemének színesfém-takarékossági felhívását. Eredetileg üzemi gyűlésen akarta felolgozni, de aztán gondolta, így sokkal gyorsabban megy, ha az újságból olvassák el a felhívást. A három öntő összebujt fejfel nyelte a sorokat. Amikor a felhívás végére értek, Szabó agyában meg is született a gondolat. Elgondolása pontosan egyezett az üzemvezetőével.

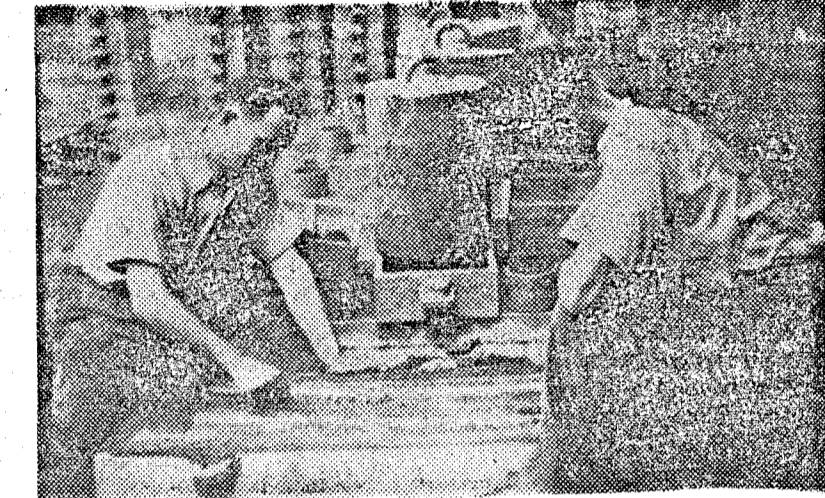
— A vagonok és mozdonyok számjelzőtábláit, ablak és ajtófogantyuit ezután bronz és réz helyett jóminőségű vasból készítjük.

Ahogy kimondta, még egyszer felülvizsgálta elgondolását, a szakiskolában tanult fémösszetétel módszere szerint. Igen, semmi akadálya — nyugtatta meg magát.

Újból munkához fogtak... Másnapra mind a három kidolgozott tervvel jöttek. Megkezdtek a küzdelmet a színesfém-megtakarításért. Az első öntés nagyszerűen bevált.

Az utána következők már eredményekről számolnak be: Szabó Ernő csoportja 10 nap alatt a vagonkatrészeknél 650 kilogramm bronzot és alumíniumot, a mozdonyoknál pedig 300 kilogramm armatura-bronzot takarított meg. Augusztus 23-ig 1200 kilogramm színesfém megtakarítására tett ígéretet, az öntőde közepén sístergő, keményedő öntékes sorai azonban azt mutatják, hogy jóval többet érnek majd el. Többet, minél több színesfémot kell megtakarítaniuk nemzetgazdaságunknak.

— ez a gondolat hajtja Szabót, Guceint, Popót s a hozzájuk hasonló munkásokat. Augusztus 23. közeledik s erre a napra számog ezer új alkatrészt kell elkészíteniük. Ha minden jól megy, valóra válik Szabóék terve s Augusztus 23. tiszteletére a vasúti főműhelyekből kikérülő mozdonyok már az általuk készített új számjelző táblákkal robbognak végig az ország épülő, egyre szebb állomásain. L. I.

Szabó Ernő, a kolozsvári vasúti főműhelyek öntője ellenőrzi az öntőformákat.

lók, amelyek őt s a többi vasúti munkástársát üdvözölték. Már sokan voltak benn s mire megkezdődött az ülés, néhány százan ültek a padsorokban. Majdnem mindenki ismerős: munkatársai az öntődeből, jobbra mozdonyoszerelők, mellette a kovácsműhely egyik ujtója, akivel szakiskolát végzett. Sorra személyre vette társait. Az ablakmélyedésben az esztorgalműhely versenyfelelőse a munkavállalásokat rendszerezte. Majd kirepült tekintete az ablakon és Szabó szinte maga előtt látta az ország valamennyi gyűléstermét, ahol ezer és tízezer munkás gyülekezik, talán éppen ebben az órában, hogy munkavállalásokat tegyenek Augusztus 23. tiszteletére.

Taps szakította félbe gondolatát. Megkezdődött a gyűlés. Rövid bevezető és Augusztus 23. napjának ismertetése után megkezdődtek a munkavállalások.

tó mozdonyainak újiaszerelésére vállalkoznak. Sennek az erőnek, amely új országot épít magának, ő is egyik tagja. Szót kért és töredezett szavakban ugyan azt mondta, amit a ragyogó szemekben látott:

— Felszabadulásunk évfordulójára vállalom, hogy naponta 80-100 százalékkal több mozdony és kocsialkatrészt öntök, mint amennyi az előírászatom.

Másnap a napsütés úgy ragyogott be az öntőde ablakán, mint az új esutá örömteli üdvözlése. Mindenki jókedvűnek látszott: örültek a napfénynek, a munkának, az életnek.

Az öntők az olvasztókemence elé sűrűsödtek. Néhány perc s megnyitják a kemencét. Kézdhetik az első öntést. Szabó Ernő alig nézhetette végig a formákat, hogy öntésre készen, rendben állnak-e, máris kitört a fe-

Felszabadulásunknak köszönhetjük szövetkezetünk fejlődését

Kicsi tizlet a Kossuth Lajos-utcai „Március 30” szövetkezet helyisége. Az tizlet egyrészt elválasztották és irodának rendezték be. Itt beszélgetünk Máyer Györggyel, a káderfelelőssel.

— Mit adott nekünk Augusztus 23? Sok kisparaszt tömörített szövetkezetbe. Sok szegény ember jutott kenyérkeresethez, emberibb élethez. Itt van például Boros József, Kylene gyermekével nyomorgott és egy dűledező, félig összeroskadt házban tengette életét. Ma már szövetkezetünk dolgozója s az igazgatótanács rendes, egészséges lakást szerzett neki. De nem ez az egyetlen ember. Szövetkezetünknek 32 dolgozója van, akik

közül 19-en Felsőlónán kosárfonással foglalkoznak. Ezt az osztályt azért helyeztük oda, hogy a nyersanyagforráshoz minél közelebb legyen. Ezenkívül a szövetkezetnek munkaruha, gyermekruha és zsákfoltozó osztálya is van. Ezekhez az osztályokhoz, hogy jobban működ-hessenek, állami bankkölcsönt kapunk az elmúlt napokban.

Ahogy mindezt felsorolja, a káderfelelős arcán elégedettség látszik és hálaférzett népi demokratikus rendszerünk iránt, amely lehetővé tette, hogy szövetkezetüket létrehozzák.

— Mindezt hogyan érthették volna el 1944 Augusztus 23. nélkül — fejezi be mondanivalóját mosolyogva Máyer György.

PÁRTUNK UTMUTATÁSÁT KÖVETIK A HÓSTÁTI DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEK

KOLOZSVÁR. — (Levelezőnk-től.) A MNSz IV. kerületi önkéntes aktivistái széleskörű felvilágosító és mozgósító munkát végeztek a hóstáti dolgozó földművesek között. Megmagyarázták nekik a természetbontakodás érdekében hozott határozatot. E felvilágosító munka eredményeként a hóstáti földészek viaszérésben, vesztéség nélkül aratták le a gabonát, a tarlóhántást is szorgalmasan végzik.

Baga István, Bányai István, Nagy Károly, Adorján József, Gyulai György hóstáti dolgozó földművesek már megkezdtek a harcot a jövőévi gazdag termésért is. 100 százalékban elvégzették a tarlóhántást.

A MNSz IV. kerületi levelező kollektívája

Naponta érkeznek a szekérkaravánok a felvinczi gabonaátvevő központba

FELVINCZ. — (Levelezőnk-től.) Naponta, rendszeresen érkeznek a gabonát szállító szekérkaravánok a felvinczi állami átvevő központhoz. A dolgozó földművesek nagy lelkesedéssel teljesítik hazafias kötelességüket, jó kedvvel adják az államnak járó mennyiséget. Beállított munkájuk után nekik is marad bőven. A szállítás és a gabonaátadás megszervezésében a szekelykocsárdi, a vajdaszegi, a felvinczi és a marosdécsői dolgozó földművesek mutatnak

példát. Ugyaneseak ezekből a községekből hozzák a legjobb minőségű gabonát, 78-82 százaléka a fajsúlya és még 3 százalék idegen anyagot sem tartalmaz. Mind a beszélgetés megszervezésénél, mind a beszállítandó gabona minőségének ellenőrzésénél hiányosságok tapasztalhatók Székelyföldvár, Alsófüged, Mohács, Domboru községeknél. Több esetben megtörtént, hogy a községekből a dolgozó földművesek pontatlanul szállították be a gabonát és nem a legjobb minőségű búzát hozták. A beszállító gabona ezeknél 5-6 szá-

zalékos idegen anyagot is tartalmaz. Ez megmutatja, hogy a néptanácsok hogyan mozgósítják a dolgozó földműveseket a mezőgazdasági munkák maradéktalanul idejében történő elvégzésére. Az éleljáró községekben a pártalapszervezetek vezetéseivel idejében mozgósították minden mezőgazdasági munkára a dolgozó földműveseket, mind az őszi, mind a tavaszi faluművelést. Pártunk határozatának utmutatásait szerint végezték, kiértelték a gyomot s ezáltal sokkal jobb termést biztosítottak. Schönauer József

A Grösz-per tanulságai és a katolikus papság békemozgalma

Irta: KISS GEZA

„Amikor a Grösz-per tárgyalásának eseményeire visszagondolok — mondotta Breszlóczy Miklós prölátus, a magyarországi országos papi békebizottság elnöke —, megdöbben a szívem, a lelkem, mert azt kell látnom, hogy sem a főpásztori dísz, sem a szerzetesi ruha nem adta meg azt a szilárdságot, hogy ebben az országban minden pap a béke megvalósításán dolgozzék. Az öszszesemkötés célja volt egy intervenció beavatkozás esetén a terrorcselekményekre való felkészülés. Így teljesen világosan látjuk és megértjük, hogy miért voltak egyes főpásztoraink a stockholmi aláírás ellen?”

Magam is nap-nap után tapasztalom számos derék katolikus papnak a mélységes megdöbbenését, felháborodását sőt egyenesen kétségbeesését. Nem az a megdöbbenés, hogy akadtak elvetemült főpapok és szerzetesek, akik ilyen súlyos bünteslekmények elkövetésére vetemedtek. Hiszen tudva-levő volt, hogy ezekben a körökben nagy a száma azoknak, akik a népnek és a nép államának esküdt ellenségei. Ezek az etemek hajlandók elkövetni merényletet, orvgyilkosságot, hazazárulást és minden ocsányt bűnt, a dolgozó nép állama ellen, nagybírtokait, örösi jövedelmek visszaszerzéséért. Megdöbbenő egyfelől az a förtelmes erkölcsi romlottság, az a rothadt légtör, amelyre az öszszesemkötés leleplezése kapcsán fény derült, másfelől az a visszataszító szerep, amelyet ebben az ügyben a Vatikán szervei játszottak.

A Grösz-per folyamán felmerült kétségtelen bizonyítékok, a vádlottak vallomással újra megmutatták azt, hogy az egyházi reakció, kéz a kézben dolgozik az amerikai imperializmussal és ezen keresztül a háborus uszítókkal. Az áruló katolikus papok, az amerikai imperializmusnak és balkáni láncos kutyájának, Titonak leggyveres beavatkozását várták és e puccs érdekében maguk is azon voltak, hogy az ötdik hadoszlop szerepét játszák.

✱

Népköztársaságunkban már 1948-ban új alkotmányunk életbe léptetése kapcsán kijelentették az öszsze számottevő vallásfelekezeti illetékes vezetőik útján, hogy tevékenységükkel támogatni akarják a Román Népköztársaság törvényes rendjét. A katolikus egyház hivatalos vezetői, ettől a megmozdulástól „bívol tartották magukat. A kultusz törvény értelmében a katolikus egyháznak is be kellett volna nyújtania szervezeti és működési szabályzatát. Az egyház hivatalos vezetői, hosszas késedelmeskedés után olyan alkotmányellenes szöveget terjesztettek be, amelyet már eleve, csak célszatos kihívásnak lehetett tekinteni.

Mindezek után egyháznak háseges papja és hível, belátva azt, hogy ez a magatartás az egyház létérdekeit veszélyezteté, maguk vették kezükbe sorsuk irányítását. 1950 április 7-én a római katolikus papok és hívek értekezletre gyűltek öszsze Marosvásárhelyen. Kijelentették, hogy a békének támogatnivalóan hívni, hogy mint jó katolikusok és egyben jó állampolgárok rendezni akarják a RNK és az egyház viszonyát. Evégből 1950 nyáron a működési szabályzat-tervezetet öszszhangba hozták a kultusz törvény rendelkezésével, ellátva egyházi kérdésekben a pápa vezetését. Ugyanakkor a demokratikus papság számos esetben kijelentette, hogy politikai kérdésekben a dolgozó nép, a haza érdekeit tartja szem előtt. A gyulaféhevári püspökség mérvben elzárkózott a tervezett megvitatás elől, sőt megelőzően megvitatotta a papságnak a „konferna” (Állami tizlet) átvételét. Ezzel újabb hozzájárult az egyház és az államhatalom közötti viszony elmérgesítéséhez. Mindezekkel az érveléssel szemben a népi demokratizáció híli papok és hívek az 1950 november 5-én megtartott gyergyószentmiklósi értekezleten kifejezésre juttatták ama óhajukat, hogy a „Katolikus Státus” az

ország katolikus hível és papjai egyetemes szerve, ősi hagyományokon alapuló jogait érvényesítse. Ez ugyanis azáltal vált lehetségessé, hogy a RNK kormánya felmondotta az egykori reakciós román kormányok és a Vatikán között 1927-ben megkötött konkordátumot, amely annakidején a Státust eltörölte. Ezzel tehát megnyitott az út a Státus régi jogainak helyreállítására. A katolikus papok és hívek kötelességüknek érezték, hogy évszázados jogszöksáikkal éljenek.

Megalakult a Státus időközi bizottsága, amelynek kérésére a kultuszminisztérium jóváhagyta a Státus rendkívüli közgyűlésének működési szabályzatát. Ennek alapján 1951 március 15-én a kolozsvári közgyűlés a Státus igazgatótanácsát meg is választotta. Ezzel az egyház és az állam együttműködésének érvényes és formai alapja is létesült.

Mindezek ellenére a gyulaféhevári püspöki aula továbbra is a legridegebb elzárkózás álláspontjára helyezkedett. Sőt, ennél még sokkal tovább ment, nemcsak „leszlette” azokat az egyházi férfiakat, akik tisztán látják az egyház helyes útát, nemcsak „kánonokat idéztek a fejükre”, de a rendelkezésre álló egyéb eszközök egész fegyvertárát igénybe vették velük szemben, abból a célból, hogy őket az építő munkától, a békemozgalom támogatásától el-tántorítsa.

Csakhogy a békeszerető lelkesek nem ijedtek meg, mert hiszen az idézett kánonok — egy-szerűen nem léteznek. Azoknak helyesen értelmezett szövege éppen azt tiltja, hogy a katolikus lelkes államelleses tevékenységben vegyen részt.

Nem a kánonjog, hanem a Vatikán volt bukarást nunciaturája vezetőinek utasítása az a „jogforrás”, amelyre a gyulaféhevári püspöki aula ma is támaszkodik. Kik voltak ezek a vezetők? A Grösz-perből ismert díszes társaság amerikai, angol, francia imperialisták fizetett ügynökei, aljas kémek, akik, amint a nyilvánosan lefolyt tárgyalások során kintűnt — éppen úgy országunk rendjének felrogtatására törekedtek, mint az a Magyar Népköztársaságban történt.

„A Státus rendkívüli közgyűlésén is felemeljük tiltakozó szavunkat a háborura uszítók ellen” — mondotta Ágota Endre esperes-plebános — „és nem fogjuk engedni, hogy ottthonainkra, templomainkra, iskoláinkra, falvainkra, városainkra és szerzetekre rázuduljon a háboru borzalma. A mári Népköztársaságban élő római katolikus egyház papjaira az a hivatás vár, hogy ne álljanak meg a béke hirdetésénél, hanem szívvel-lelkel dolgozzanak a béke érdekében.

Aki tehát a RNK és a katolikus egyház együttműködésének útjában áll, aki a békemozgalomban tevékenykedő lelkeseket fenyegeté, sőt megtorlásokban részesíté, aki megtagadja a meggyezés megkötését és ezzel egyfelől a népelelles, volt fasizta elemek számára erkölcsi ösztönzést nyújt, mint Ágota Endre esperes-plebános mondotta: „olyan eszéket követ el, amely a béke ellen tör.”

A budapesti Grösz-per tanulságai megerősítették az ország katolikus tömegének meggyőződését, hogy hazaságos kitzedeimüket az egyház és az állam meggyezéséért eredményez juttassák, a béke minden rendű és rangú ellenségével szemben, állsenek bár azok főpapi ruhát és jelentkezzenek bár egyházvezetőkként is a leplezett bukarást nunciatura kómszervezetek hajdani utasítására.

A néphez hili katolikus papok és becsületes katolikus dolgozók béke ott van az ország többi béke-harcosai között, abban a harcban, amit a nép boldog, békes életért folytatunk.

Fellendült a takarékosági versenymozgalom az aranyosgyéresi „Sodronyiparban“

ARANYOSGYÉRES. — (Tudósítónktól.) Augusztus 23. tiszteletére az aranyosgyéresi „Sodronyipar“ munkásai és technikusai széles takarékosági versenymozgalmat indítottak. A versenymozgalom sikere érdekében az üzem versenybizottsága állandóan ellenőrzi az elért megtakarításokat. Az eredményt az üzemi gyűléseken értékelik ki, hogy azok a dolgozók, akik még nem nyitottak egyéni takarékosági folyószámlát, láthassák, milyen nagy jelentősége van a szervezett takarékosági küzdelemnek.

A „Sodronyipar“ dolgozói nem is hagyják figyelmen kívül a takarékosági verseny jelentőségét. Ennek tulajdonítható,

hogy az elmúlt két hét alatt az üzem 53 dolgozója nyitott újabb takarékosági folyószámlát Augusztus 23. tiszteletére. A jelentős anyagmegtakarítás és a munka termelékenységének növelése azután lehetővé tette, hogy az üzem dolgozói 2.36 százalékkal csökkenték az üzemben előállított áruk önköltségét.

A fővárosi „Dinamo“ és „Electroaparataj“ üzemek országos versenyfelhívására a „Sodronyipar“ 3-as termelőosztálya július hónap végén a színesfém-takarékosági versenymozgalomba is bekapcsolódott. Az osztály dolgozói vállalták, hogy Augusztus 23. tiszteletére 5 tonna színesfém-takarítanak meg és ezenkívül a kétfős fémsodrony gyártásánál 6 ezer kilogramm rezet gyűjtenek össze.

Az azóta eltelt idő alatt a vállalatnak jelentős részét máris teljesítették.

A „Sodronyipar“ ifjumenekai jelentős termelési eredményeket ért el a berlini Világifjúsági Béketalálkozó tiszteletére is. Erre a napra az üzemnek 800 ifjumenekai vett részt a szocialista munkaversenyben. A szocialista munkaverseny megindulásakor 8 ifjúsági brigád vállalta, hogy Augusztus 23-ig befejezi az évi tervét. Háromszáz ifjumenekai arra tett ígéretet, hogy Augusztus 23-ig a szeptemberi, illetve októberi munkaelőirányzataikat befejezik. A béketalálkozóra a meglévő mellé 50 ifju egyéni takarékosági folyószámlát nyitott, amelyen 1.500.000 lej értékű nyersanyagot takarítottak meg.

ZILAHAI SZAKMAI ISKOLÁSOK A CSAKIGORBÓI KOLLEKTIV GAZDASÁGBAN

ZILAH. (Tudósítónktól.) A zilahi szakmai iskolás IMSz-tagok az IMSz-rajoni vezetőségének felvilágosító munkája nyomán elhatározták, hogy támogatást nyújtanak a csakigorbói kollektív gazdaságnak a betakarítási munkában. Augusztus elején 43 ifjúból álló önkéntes brigád vonult ki a kollektív gazdaságba s ott nagy örömmel és lelkesedéssel fogtak hozzá a mezei munkához. Az első napon az ifjak 1300 négyzetméter krumpliföldet kapáltak meg és gyomlátki ki. Másnap 402 boglya szénát gyűjtöttek, több mint 600 négyzetméter fokhagyma és káposzta ültetvényt kapáltak meg és gyomlátki ki. A következő napokon megkapáltak 510 négyzetméter káposztát, összerakták több mint 200 kalangya árpát és zabot, learattak 112 kalangya búzát, több, mint 4 és fél hektár árpát, behordták 57 szekér szénát és más gazdasági munkákat végeztek. Ötnapi munkájuk folyamán 250 százalékkal teljesítették normájukat.

A mezőgazdasági kampányban különösképpen kitűntek Papp Remusz, Tufis Juliska, Incesu Ágoston, Mogos György, Krisan Sándor és Bikfalvi Erzsébet IMSz-tagok, szakmai iskolai tanulók.

Ifj. Kozma Sándor

ÖNKÉNTES MUNKAVAL VIZVEZETÉK KÉSZULT A KANALAS-UTCÁBAN

A Monostori-ut végén van a Kanalas-utca. Ez az utca nem sokkal különbözik a többi külvárosi utcától. Mégis a lakók büszkék arra, hogy ők a Kanalas-utcában laknak.

Az egész úgy kezdődött, hogy az utcában nem volt csak egy vízvezeték és az is az utca elején. A lakosságnak egyik legnagyobb problémája a víz volt. Gondolkoztam, hogyan lehetne segíteni a dolgon. Felmentem a RDNSz-hez, a városi néptanáshoz, a vízművekhez, beszéltem Deac és Kalinovszky elvtársakkal. A megbeszélésnek az lett az eredménye, hogy ha önkéntes munkával megassuk az árkot, a vízművek bevezeti a vizet az utcánkba.

Gyűlést hívtam össze, feltártam az utca lakossága előtt a helyzetet. Lelkesedéssel jelentkeztek az utca lakosai, hogy önkéntes munkával megassák az árkot. Egymás után irták alá neveiket könyvecskémbé. Lingurárék, Csobánék, Nyergesék, Albuék, Lukácsék, Popék, mind szívesen jönnek segíteni. Sőt még a másik két utca, Kalász és a Kalotaszegi-utca dolgozói is jelentkeztek önkéntes munkára. Az árkok körülbelül két hétre a gyűlés után elkészült. És az utca lakóinak öröme ma már viz folyik a vezetékben.

Orisan Maria

az V. kerület RDNSz titkára

A szamosujvárnémeti kulturothton támogatja a terménybegyűjtési csatát

A szamosujvárnémeti kulturothton tevékenysége ebben a szakaszban szorosan kapcsolódik a terménybegyűjtés sikeréért folyó küzdelemhez. A helybeli dolgozó földművesek mezei munkájuk elvégzése után estéről-estére a kulturothtonban találják meg művelődési színvonaluk emelésének eszközét. Itt a kulturális és nevelő hatású megnyilvánulásokon való részvétel által gazdagítják politikai és szakmai ismereteiket.

A kulturothton vezetősége széleskörű munkát fejtett ki a kulturothton munkakollektívának megszervezésében és abban, hogy rendszeresen biztosítani tudja a tudományos előadásokat és a művészi műsorokat. Az énekhar tagjainak számát 60 személyre emelte, ugyanakkor megerősítette az otthon fúvószenekarát is. Mind az

énekhar, mind a zenekar nagy odaadással készült a kulturothtonok közötti országos versenyre.

Az aratási és begyűjtési kampányok támogatása céljából az aratás kezdetekor a kulturothton művészi gárdája szép műsort adott, amelynek pontjai kapcsolódtak a termésmegtakarítás problémájához. Emellett az otthon kollektívája az aratás alatt kétszer kiszállt a terepre, ahol kulturális mutatott be a kollektívistáknak. Ezalkalommal előadást is tartottak a Szovjetunió kolhoz-dolgozóinak élenjáró munkamódszereiről.

A kulturothton agrotechnikai köre, amelyet Axinte Nicolae tanár vezet, szintén termékeny munkát fejt ki. Az itt tanultak alapján több kollektívista az élenjáró munkamódszerek szerint dolgozik.

Ilyenek például Padure Ioan és Campian Letitia ifjak.

A kulturothton gondot fordított arra, hogy minél több kollektívista és egyéni gazdálkodást folytató földművest rábírjon a rendszeres olvasásra. Így 6 olvasókört alakítottak. Az egyik ilyen kört Farkas Zeuzsi vezet, ő több kollektívistát és kollektíván kívüli dolgozót vont be az olvasásba és sok hozzáértéssel szervez vitákat az olvasóaktáról.

Lucaei Leontina, a kulturothton könyvtárosa kezdeményezésére mozgókönyvtárat szerveztek a szerről. Itt naponta rendszeresen olvasnak a terménybegyűjtéssel kapcsolatos újságcikkeket, valamint olyan broszúrákat, amelyek ezzel a kérdéssel foglalkoznak.

Lövenstein Livia

AUGUSZTUS 23 TISZTELETÉRE

A MNSz kolozsvári II. kerülete fokozottabb szervezeti munkába kezdett

KOLOZSVÁR. — (Levelzőnk-től.) A Magyar Népi Szövetség Kolozsvár II. kerületi szervezőinek aktivistái Augusztus 23. tiszteletére lendületes szervezeti munkát kezdeményeztek.

A kerületi utacsportok és utcafelelősök hazánk felszabadulásának hetedik évfordulója tiszteletére jelentős munkavállalásokat tettek. Zsigmond Julia csoportfelelős a szervezeti munka terén, vállalása alapján máris sikereket ért el. Utcafelelős kollektíváját

kiszélesítette és kiépítette. Kollektívájának munkáját állandóan ellenőrzi és kellő támogatást ad. Nagy súlyt helyez az utcafelelősök nevelésére és a taglótogatások során széleskörű felvilágosító munkát végez. Kulán Julia utacsportfelelős eddig is pontosan eleget tett feladatának, a munkavállalás óta munkáját azonban még jobban kiszélesítette és fokozta a felvilágosító munkát. A többi utcafelelősökkel együtt vállalták, hogy az Augusztus 23. tiszteletére meg-

szervező önkéntes munkákban minél nagyobb számban részt vesznek.

A MNSz kolozsvári II. kerületi aktivistáinak nagyobb súlyt kell helyezniük arra, hogy az utca és csoportfelelősök végezzenek hatékonyabb nevelő és mozgósító munkát. Augusztus 23. tiszteletére mozgósítsák a tagokat a különböző gyűlésekre és ünnepélyekre.

Szabó Anna, kerületi titkár

MOZI

MUNKÁS MOZGÓ: A pupos lovacska. Színes film. Előadások kezdete: 5, 7, 9 órákor. Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor, délelőtt 11 órákor matiné.

NÉPMOZGÓ (POPULAR): Titkos jelek. Előadások kezdete: 5, 7, 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: A Duna gyermeke. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

UJ IDŐK MOZGÓ: Augusztus 13—19: Híradó — Dr. Pasteur — A sportoló medvebőr — A tavak és vizesékek hazájában.

MAXIM GORKIJ MOZGÓ: „Vasököl.” Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

URANIA MOZGÓ: Augusztus 11—17-ig: Ördög völgye. Előadások kezdete: 5, 7, 9 órákor. Szombaton, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

CAPITOL MOZGÓ: Találkozás az Elbánál. Románul beszélő szovjet film. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

SZERELŐ-SZÖVETKEZET KOLOZSVÁR

Víz-, villany-, egészségügyi és gázszervek. Tűzoltó készülékek, töltetek.

Iroda új címe: Báthori-utca 7. (Volt autobuszállomás udvarán).

A TRANSILVANIA kisipari termelőszövetkezet értesíti tagjait és az összes érdekelteket, hogy folyó hó 15-én, szerdán délután 2 órákor rendkívüli közgyűlést tart az EGYETEMIEK HÁZA kistermében (Kogalniceanu-utca). Pontos megjelenést kér az IGAZGATÓSÁG

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Déli délutáni gomolyfelhők, egyenként napos idő. A keleti tartományokban és a hegyvidékeken még lesznek kisebb fűtő záporok. Mérsékelt nyugati-északnyugati szél. A hőmérséklet tovább emelkedik. Kolozsváron hétfőn hajnalban 12 fok, délelőtt 25 fok volt, a légnymás 760 mm. alig változik.

KOLOZSVÁR VÁROS közüzemének igazgatósága közli, hogy augusztus 13-tól hétfőtől kezdve újabb intézkedések az autobusz-forgalommal reggel 8 órától 12 óráig technikai okokból kifolyólag szünetel. Este az autobuszok 8 óráig közlekednek.

Apróhirdetés

ROVID, keresztúros bécsi zongora, Schöberl-ágy, előszoba berendezés eladó. Cloșca (volt Bánffy)-utca 2. I. emelet 4. ajtó, délután 6—8 között, vasárnap kivételével. — ELADÓ Universal Neumann varrógép. Xenopol-utca 24. a 7-es autobusz végállomásánál. — VASKASSZÁT és vasszekrényt érbe vesz a „Ion Andreescu” Képzőművészeti Intézet. Mátyás király-utca 6 szám. — KÉTSZEMÉLYES színes szövegűzettel sürgősen eladó. Vörös Hadsereg-utca 67. — ELADÓ jókarban lévő női varrógép. Páris-utca 65. — SZÉP sülvésztes Neumann varrógép eladó Izsák, Wilson-utca 3. I. emelet, 4. — ELCSERÉLNEM Györgyfalvi-ut 31 szám alatti szoba, konyha, élelkművelés lakószobát Széchenyi-tér környékével. Farkas,

király-utca 6 szám. — KÉTSZEMÉLYES színes szövegűzettel sürgősen eladó. Vörös Hadsereg-utca 67. — ELADÓ jókarban lévő női varrógép. Páris-utca 65. — SZÉP sülvésztes Neumann varrógép eladó Izsák, Wilson-utca 3. I. emelet, 4. — ELCSERÉLNEM Györgyfalvi-ut 31 szám alatti szoba, konyha, élelkművelés lakószobát Széchenyi-tér környékével. Farkas,

CAPITOL MOZGÓKÉPSZINHÁZ bemutatja: TALÁLKOZÁS AZ ELBÁNÁL című szovjet filmet. Az első románul beszélő szovjet film. Zene: D. Sosztakovics. Főszerepben: L. Orlova, V. Davidov, M. Nazvanov. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné. Telefon: 24—64.

HETI LOTTÓ
Az augusztus 13-iki húzás eredménye:
55, 47, 8, 7, 69, 12, 44, 26, 14, 45
Prémium az I. II., III. csoportban: 726.712 lej

SPORT

A SZOVJETUNIO FŐISKOLÁS SPORTELŐI FŐLENYESEN VEZETNEK A TORNÁBAN, SÜLYEMELÉSBE, EVEZÉSBE ÉS KOSÁRLABDÁBAN

BERLIN. — A Sztálin-fasorban lévő sportcsarnokban 5000 néző előtt bonyolították le a férfi torna kötelező gyakorlatait, a lóugrásban, korlátban és gyűrűn, amelyen a szovjet tornászok a gyakorlatok kivételében magasan túlszárnyalták a többi résztvevő csapat tornászait. Különösen korlátban dolgoztak remekül a szovjet versenyzők, Perelman, Csuganyin, Saginyan egyformán 16 pontot kapott gyakorlatára. A három szer után a szovjet csapat több, mint 20 pontos vezetést szerzett.

Súlyemelésben a szovjet versenyzők főiskolai világrekorddal győztek a légsúlyban és a pehelysúlyban.

A HADSEREG UJ SPORTTÉRMEBEN, SZERDÁN ÉS SZOMBATON RENDEZIK MEG A VASUTAS ÖKÖLVÍVÓ BAJNOKSÁGOK DÖNTŐIT

KOLOZSVÁR. — A vasutas ökölvívó bajnokságok döntő mérkőzéseit az esős időjárás miatt egy nappal elhalasztották. A vasárnap este megrendezett első döntő mérkőzéseken a kolozsvári ökölvívók szép sikerrel szerepeltek. Miclaus kiütéssel győzött, Völkes és Botezvan pontozással, míg Ambrus IV ellenfele feladta a második menetben a küzdelmet. A hat város vasutasversenyzői közül

Ugyancsak főleányosan vezetnek a szovjet versenyzők az evezésben is, ahol a női egyesben és a férfi kormányos nélküli négyesben győztek. Kosárlabdában a Szovjetunió csapata 91:36 arányban győzött Kína ellen. A szovjet csapat ezáltal is csillogtatta kivételes képességeit és játékkal sokszor ragadta tappra a nézőket.

Csudina, aki három számban is győzött az atlétikai bajnokságokon, a női ötpróba versenyben is kitűnően szerepel. A világhírű szovjet atlétánál az első négy versenyszám után 3121 ponttal vezet a csehlovák Modrachova 2564 pontja előtt.

A Lokomotiva vezetősége úgy döntött, hogy a hátralévő két döntőt nem kedden és csütörtökön, hanem szerdán és szombaton, este 8 órai kezdettel rendezi meg a Hadsereg Dosztojevszkij-utca 5 szám alatti új sporttermében.

A VASAS IFJUSÁGI

labdarúgó csapata vasárnap játszott le a Lokomotiva elleni első döntő mérkőzést. Kolozsvár bajnokságáért amelyet élvezetes és izgalmas játék után 1:0 (1:0) arányban nyert meg. A két csapat amely az ország legjobb ifjúsági játékosával rendelkezik, nagy sikerrel szerepelt a bajnokságban is. Az első csoportban a Lokomotiva a lejátszott 8 mérkőzését veretlenül 36:1-es gólaránnyal, míg a Vasas a második csoportban a lejátszott 8 mérkőzését ugyancsak veretlenül 52:1-es gólaránnyal nyerte meg. A Vasas-Lokomotiva ifjúsági

visszavágó döntőmérkőzését a Testnevelési és Sportbizottság Augusztus 23-án tüzte ki, amelynek győztese értékes serlegdíjazásban részesül.

Világosság

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF
Szerkesztőség: Horca-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. Kladó, hivatal: Molotov-utca 18. Telefon: 19—11.